

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 maja 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Teresa Rak
Sędziowie:	SSA Grzegorz Krężolek (spr.) SSA Józef Wąsik
Protokolant:	sekr. sądowy Krzysztof Malinowski

po rozpoznaniu w dniu 24 maja 2018 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa K. Z. (1)

przeciwko (...) S.A. w K., A. G., (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółce komandytowej w D.

o ochronę dóbr osobistych i zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w(...)

z dnia 12 lipca 2017 r. sygn. akt I C 592/16

1. zmienia zaskarżony wyrok w punktach III, IV, V i VI w ten sposób, że wymienione tam kwoty 8.280 zł obniża do kwot 4.140 zł (cztery tysiące sto czterdzieści złotych);

2. w pozostałym zakresie apelację oddala;

3. zasądza od powoda K. Z. (1) na rzecz pozwanych A. G., (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółki komandytowej w D. kwoty po 4.590 zł (cztery tysiące pięćset dziewięćdziesiąt złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego;

4. zasądza od powoda K. Z. (1) na rzecz strony pozwanej (...) S.A. w K. kwotę 4.590 zł (cztery tysiące pięćset dziewięćdziesiąt złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego;

5. przyznaje od Skarbu Państwa Sądowi Okręgowemu w(...)na rzecz adw. P. Z. kwotę 3.653,10 zł (trzy tysiące sześćset pięćdziesiąt trzy złotych i 10/100), w tym 683,10 zł podatku od towarów i usług, tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną powodowi z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.

UZASADNIENIE

Oceniając jako bezzasadne żądania powoda K. Z. (1), domagającego się wobec pozwanych; (...) SA w K., (...) - spółka z ograniczoną odpowiedzialnością - spółce komandytowej w D. oraz J. O. i K. G., złożenia oświadczeń mających usunąć skutki naruszenia jego dobra osobistego w postaci godności, wobec bezzasadnego zarzucenia mu kradzieży (...) w sklepie (...) „w N. przy ul. (...) oraz przyznania zadośćuczynień w kwotach po 100 000 złotych, wyrównujących wywołaną tym naruszeniem krzywdę powoda, Sąd Okręgowy w (...), wyrokiem z dnia 12 lipca 2017r.:

- oddalił powództwo. [pkt I],

- przyznał ze środków Skarbu Państwa adwokatowi P. Z. wynagrodzenie w kwocie 9.741,60zł [brutto], za pomoc prawną udzieloną powodowi z urzędu [pkt II],

- zasądził od K. Z. (1) na rzecz (...) S.A. w K., kwotę 8.280zł z tytułu zwrotu kosztów procesu [pkt III],

- zasądził od powoda na rzecz (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością - spółki komandytowej w D., kwotę 8.280zł tytułem kosztów procesu [pkt IV] oraz

- zasądził od K. Z. (1) na rzecz A. G. oraz J. O. z tego samego tytułu, także kwoty po 8.280zł [pkt VII i VIII sentencji wyroku]

Sąd Okręgowy ustalił następujące fakty istotne dla rozstrzygnięcia :

(...) SA z siedzibą w K. zajmuje się prowadzeniem sprzedaży detalicznej m.in. (...) w sklepach o nazwie (...). Jednym z nich jest ten położony w N. przy ul. (...).

W dniu 8 maja 2015 roku około godziny 20:30 wszedł do niego powód K. Z. (1). Podeszedł do stoiska z (...), z którego zabrał jedną butelkę w opakowaniu kartonowym i włożył ją do koszyka. Po przejściu przez sklep odłożył ten karton na wcześniejsze miejsce. Zachowanie z wybraniem (...) w kartonowym opakowaniu i odkładaniu go na miejsce jeszcze kilkukrotnie powtarzał. Zabierał z półek (...) B. i (...) G.. Czynności takie wykonywał kilkukrotnie. Po zakończeniu zakupów podeszedł do kasy nr (...) wyłożył swoje zakupy na taśmę. Nie złapano go wówczas z ukradzionym alkoholem. Nie zatrzymano go i nie przeszukiwano.

Tego samego dnia zauważono braki w stoisku z (...). Brakowało jednej butelki (...) B. o poj. 0,7 l - po butelce został tylko pusty karton - oraz dwóch butelek (...) G., po których zostały dwa puste opakowania kartonowe odnalezione przy kasie nr (...) przy której powód robił zakupy.

W dniu 9 maja .2015 r., pracownik ochrony sklepu (...) przeglądnął, wobec tych braków nagrania monitoringu. Do jego obowiązku zawodowych należało bowiem m.in. sprawdzanie stanu stoiska z (...)

Podczas przeglądania zauważył znanego mu z kradzieży w innych sklepach powoda K. Z. (1). Zaobserwował jego dwuznaczne zachowanie przy wyborze (...), co zgłosił kierownikowi sklepu, zabezpieczając nagranie. W dwa dni później, na prośbę kierownika sklepu (...) złożył na policji zawiadomienie o możliwości popełnienia wykroczenia kradzieży.

Składając je wskazał, że podczas przeglądania zapisu monitoringu z dnia 8 maja 2015 roku zauważył dziwne zachowanie powoda przy stosiku z (...).

W dniu 17 czerwca 2015 roku policja złożyła w SR w N. T. wniosek o ukaranie powoda za to, że w dniu 8.05.2015 roku o godz 20:37 w N. przy ul. (...), w sklepie (...) dokonał kradzieży (...) tj. dwóch butelek (...) G. o łącznej wartości 228,97 zł na szkodę J. M., jako pokrzywdzonego wskazując, kierownika sklepu (...).

W dniu 28 Lipca 2015 roku, w sprawie oznaczonej sygnaturą sygn. II W 759/15, Sąd Rejonowy w N. T. wydał wyrok nakazowy, uznający obwinionego K. Z. (1) winnego dokonania zarzucanego czynu, stanowiącego wykroczenie z art. 119 par 1 kw, wymierzając mu karę grzywny 500 zł. Na skutek sprzeciwu powoda od tego wyroku przeprowadzono postępowanie, w trakcie którego przesłuchano w charakterze świadka P. K. (1). Nie przesłuchano R. C. (1) ani R. C. (2).

P. K. (1) zeznał, że w trakcie przeglądania monitoringu doszedł do wniosku, że powód „coś wziął tzn. (...)”. Ustalił, że powód „wyniósł ze sklepu (...)”, prawdopodobnie „włożył butelkę- może do rękawa”.

Wyrokiem z dnia 1.12.2015 roku K. Z. (1) została uniewinniony zarzutu popełnienia czynu zarzucanego mu we wniosku o ukaranie.

Z dalszych ustaleń Sadu Okręgowego wynika, że:

powód jest osobą wielokrotnie karaną. Obecnie odbywa powtórnie karę pozbawienia wolności. W różnych sklepach (...) był niejednokrotnie przeszukiwany, gdyż podejrzewano go o kradzieże. Posiada wśród ochroniarzy sklepów złą opinię, uważany jest za złodzieja. W przeszłości występował z powództwem cywilnym o pomówienie względem pozwanej (...) SA. Jego powództwo oddalono.

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. w D., która powstała z przekształcenia spółki (...) Sp. z o.o. w D., zajmuje się na zlecenie (...) S.A. w K. ochroną sklepów sieci (...), w tym sklepu przy ul. (...) w N., na podstawie umowy ochrony fizycznej obiektu zawartej w dniu 30 sierpnia 2006 roku.

Zakresem ochrony objęto m.in. przeciwdziałanie i zapobieganie aktom kradzieży, kradzieży z włamaniem oraz innym aktom zaboru mienia na terenie całego obiektu zleceniodawcy, w tym także przeciwdziałanie wszelkim aktom zaboru mienia przez pracowników zleceniodawcy, przy czym kontrole pracowników zleceniodawcy przebiegały zgodnie z wewnętrzną procedurą, zawartą w załączniku nr (...) do umowy (par (...) pkt (...) umowy).

W przypadku wystąpienia zdarzeń wskazanych w § (...) ust (...) umowy, zleceniobiorca zobowiązał się do niezwłocznego powiadomienia policji o wystąpieniu takiego zdarzenia oraz reprezentowania zleceniodawcy przed organami policji lub prokuratury w zakresie dotyczącym zdarzenia (par(...)ust (...) zdanie(...)).

Zleceniobiorca odpowiadał wobec zleceniodawcy za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy, na zasadach określonych w przepisach powszechnie obowiązujących i do pełnej wysokości. Odpowiadał niezależnie od winy - na zasadzie ryzyka- w pełnej wysokości szkody za wszelkie działania i zaniechania swoich pracowników, które spowodowały u zleceniodawcy szkodę, w tym zwłaszcza za kradzieże, zniszczenie lub uszkodzenie mienia lub spowodowanie awarii (par (...)pkt (...)).

P. K. (1), w okresie od 1 kwietnia 2015r do 31 grudnia 2015 r wykonywał na rzecz (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością- spółki komandytowej w D. usługi ochrony obiektu na podstawie umowy zlecenia z dnia 31 marca 2015 r. Szczegółowy sposób wykonywania czynności stanowiących przedmiot umowy wynikał z ustaleń stron z uwzględnieniem postanowień wiążących zleceniodawcę z podmiotami trzecimi, na rzecz których wykonywał czynności zleczone (par(...)ust (...)umowy).

P. K. (1) oświadczył, że posiada wszelkie kwalifikacje oraz uprawnienia, w tym licencje wymagane przepisami prawa, a także spełnia wszelkie warunki wymagane przepisami do wykonywania czynności wynikających z umowy (par(...)ust (...) umowy). W razie konieczności P. K. (1) zobowiązał się do wykonywania czynności w miejscu prowadzenia przez zleceniodawcę działalności gospodarczej. W takim przypadku był zobowiązany niezwłocznie powiadomić zleceniodawcę o potrzebie wykonania czynności w miejscu prowadzenia działalności gospodarczej i uzgodnienia

wcześniej z kierownikiem jednostki, które czynności miałyby być wykonane i termin ich wykonania ((...) par (...) ust (...)).

P. K. zobowiązał się udzielić zleceniodawcy potrzebnych wiadomości o wykonywanych czynnościach na każde jego żądanie. Zleceniodawca nie ponosił odpowiedzialności za ewentualne szkody majątkowe na osobie, odniesione przez zleceniobiorcę przy wykonywaniu umowy (par. (...))

Z ustaleń Sądu Okręgowego wynika także ,iż (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w O. została zarejestrowana w KRS pod nr (...) w dniu(...) r. i zajmowała się m.in. działalnością ochroniarską. Spółka kilkakrotnie zmieniała swoją siedzibę. Ostatnia jej siedziba to w D.. W dniu (...)roku dokonano zmiany nazwy spółki na (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.

Spółkę reprezentowali dwaj członkowie zarządu łącznie, lub prezes zarządu samodzielnie. Do dnia 30 czerwca 2011 roku funkcję prezesa spółki pełnił A. G.. J. O. był wiceprezesem od 4 lutego 2011 roku do 6 maja 2016 roku.

Na podstawie uchwały Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników spółki z dnia (...)r, objętej aktem notarialnym sporządzonym przed Notariuszem P. K. (3) w Kancelarii Notarialnej w D. rep A nr (...), zmienionej następnie punktami(...) i (...) i (...) uchwały (...) sp. z o.o. z dnia (...), objętej aktem notarialnym sporządzonym przed Notariuszem P. K. (3), w Kancelarii Notarialnej w D. rep A (...), doszło do przekształcenia- na mocy art. 551 k.s.h. (...) sp. z o.o. w (...) Agencja Ochrony sp. z o.o. I sp. k. Od dnia (...)roku spółka ta figuruje po nazwą (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa. Spółka (...) sp. z o.o. została wykreślona z rejestru z dniem(...)roku.

Ocenę prawną roszczeń skierowanych przeciwko pozwanym, Sąd I instancji rozpoczął od analizy możliwości przypisania odpowiedzialności za naruszenie dobra osobistego powoda - jego godności - przez A. G. i J. O..

W tym zakresie , podzielając stanowisko procesowe tych pozwanych , stanął na stanowisku , iż nie można po ich stronie potwierdzić legitymacji biernej do występowania w sporze w charakterze pozwanych.

W tym zakresie wskazał po pierwsze , iż w dniu zdarzenia z którym K. Z. (1) wiąże naruszenie dobra osobistego i wynikającą stąd krzywdę / 8 maja 2015r /, pozwany A. G. nie pełnił już funkcji prezesa zarządu pozwanej spółki (...).

Przede wszystkim natomiast, w związku z przekształceniem (...) Sp. z o.o. w trybie art. 551 i nast. k.s.h. powstała (...) Agencja Ochrony Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością I Spółka komandytowa — spółka przekształcona- która od dnia (...)r. funkcjonuje pod nową firmą: (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa w D..

Zgodnie z treścią art. 553 § 1 k.s.h. spółce przekształconej przysługują ex lege wszystkie prawa i obowiązki spółki przekształcanej. Przepis ten *expressis verbis* wyraża zasadę kontynuacji, polegającą na przyjęciu, że spółka przekształcona jest tożsama ze spółką przekształcaną. Kontynuacja oznacza, że nie dochodzi do sukcesji uniwersalnej, tak jak ma to miejsce w przypadku łączenia się i podziału spółek, gdyż nie ma następcy prawnego, który mógłby wstąpić w miejsce poprzednika, jest tylko kontynuatorka , w zmienionej przez proces przekształcenia formie prawnej.

Spółka przekształcona kontynuuje działalność spółki przekształcanej , dysponując tymi samymi prawami i obowiązkami, jakie przysługiwały spółce przekształcanej. W przypadku kontynuacji treść wszystkich stosunków prawnych, jakie łączyły spółkę przekształcaną z innymi podmiotami, pozostaje bez zmian. Dotyczy to wszystkich stosunków natury cywilno - prawnej, niezależnie od ich źródeł.

Skoro tak , to powód powinien był skierować ewentualne roszczenia tak ochronne jak i kompensacyjne w stosunku do spółki przekształconej, a nie byłych czy też obecnych członków jej zarządu.

W tym kontekście Sąd Okręgowy wskazał również , że wbrew zapatrywaniu prawnemu powoda, w rozważanej kwestii , nie ma zastosowania art. 568§ 1 k.s.h., który stanowi, że osoby działające za spółkę przekształcaną odpowiadają

solidarnie wobec spółki, wspólników oraz osób trzecich za szkody wyrządzone działaniem lub zaniechaniem, sprzecznym z prawem albo postanowieniami umowy lub statutu spółki, chyba że nie ponoszą winy.

W stosunku do spółki, wspólników oraz osób trzecich, odpowiedzialność ukształtowana w oparciu o art. 568 k.s.h. ma charakter solidarnej odpowiedzialności cywilnoprawnej za szkodę wyrządzoną spółce, wspólnikom, akcjonariuszom i osobom trzecim tylko w trakcie procesu przekształcenia. Brak związku twierdzonego naruszenia i krzywdy z procesem przekształcenia, tym bardziej wyklucza odpowiedzialność obu pozwanych - osób fizycznych.

Rozważając odpowiedzialność obu pozwanych - osób prawnych - za naruszenie dobra osobistego powoda i spowodowaną nim krzywdę, Sąd również stanął na stanowisku, iż odpowiedzialności takiej nie można przypisać zarówno spółce (...) jak i (...) SA.

Przedstawiając na wstępie tej części rozważań, normatywne podstawy odpowiedzialności za naruszenie dobra osobistego wskazał, że K. Z. (1) opierał swoje roszczenia na pomówieniu go przez pracownika pozwanej (...) spółka z o.o. - spółki komandytowej (...) o kradzież dwóch butelek (...) zarówno przy zgłaszaniu zawiadomienia o możliwości popełnienia wykroczenia jak też przy składaniu zeznań w sprawie wykroczeniowej przed Sądem Rejonowym w N. T., oznaczonej sygnaturą II W 759/15. Ich podstawą faktyczną było również składanie nieprawdziwych, w zakresie popełnienia wykroczenia kradzieży (...), przez pracownika spółki (...).

Wskazując na powołane w podstawie faktycznej żądań powoda fakty, w odniesieniu do zachowania P. K. (1) argumentował, że osoba ta nie była zatrudniona wówczas przez spółkę z D. ale jedynie świadczyła usługę na jej rzecz, w oparciu o wiążącą obydwie te podmioty umowę zlecenia.

W odniesieniu do R. C. (2), w ocenie Sądu, powód nie dowiódł, że rzeczywiście był on pracownikiem spółki prowadzącej sieć sklepów (...), w tym sklepu w N. przy ul. (...), w którym miało dojść do zaboru (...).

Sąd Okręgowy podniósł, iż na podstawie ustaleń dokonanych w postępowaniu, kierownikiem tej placówki handlowej w dniu 8 maja 2015r był R. C. (1), który jednak nie składał zeznań w ramach postępowania oznaczonego sygnaturą II W 759/15 Sądu Rejonowego w N. T.. Nie mógł zatem w treści relacji przypisywanej mu przez powoda, pomówić go o kradzież.

Nawet gdyby, jak wskazywał Sąd I instancji, nie uwzględnić, w ramach oceny roszczenia niemajątkowego powoda, wniosków wynikających z powołanych faktów, które wykluczają odpowiedzialność niemajątkową obu pozwanych osób prawnych, to nie uwzględnienie tego żądania K. Z. (1) wobec nich wynikałoby także stąd, iż odpowiedzialność za naruszenie dobra osobistego, ma charakter odpowiedzialności sprawczej, ponoszonej przez osobę, której zachowanie jest lub może być przyczyną uszczerbku w cudzych dobrach osobistych.

Naruszenie dobra osobistego jest czynnością faktyczną. Osoba prawna nie może nigdy "osobiście" naruszyć dóbr osobistych innych podmiotów, a jedynie mogą być jej przypisane skutki zachowania członków jej organów.

W konsekwencji pozwane spółki odpowiadać by zatem mogły za takie naruszenie tylko w takich warunkach, gdyby do niego doszło, w następstwie wypowiedzi członków zarządów, czego K. Z. w postępowaniu nawet nie podnosił w formie twierdzeń.

Jako nieistotną wobec tego dla rozstrzygnięcia sprawy Sąd I instancji uznał analizę postanowień łączącej pozwanych (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością - spółka komandytowa umowy zlecenia, tym bardziej, że powód swoje roszczenia o charakterze majątkowym, skierowane przeciwko obu spółkom wywodził z konsekwencji w jego sferze psychicznej naruszenia dobra osobistego, a nie realizacji tej umowy.

Dalszą część rozważań Sąd Okręgowy poświęcił ocenie tego, czy w ogóle na tle faktów powołanych w podstawie faktycznej powództwa oraz okoliczności ustalonych w sprawie, można mówić o naruszeniu dobra osobistego K. Z. (1) w postaci godności, w dwóch aspektach wewnętrznym i zewnętrznym tego pojęcia.

W ich konkluzji doszedł do przekonania , że takiego naruszenia nie można zasadnie potwierdzić albowiem powód nie został zatrzymany w sklepie do wyjaśnienia czy celem przeszukania.

Nie miała w dniu 8 maja 2015 roku miejsca żadna sytuacja, która narażałaby K. Z. (1) na uwypuklane przez niego upokorzenie, tym bardziej , iż samo zdarzenie nie zostało nagłośnione. Sprawą , na skutek złożenia zawiadomienia o możliwości popełnienia wykroczenia zajęły się odpowiednie do tego instytucje i po przeprowadzaniu postępowania powoda od popełnienia wykroczenia ostatecznie uniewinniono.

Sąd zauważył przy tym , że ustaleń poczynionych w sprawie wynikało , iż reputacja powoda jest mocno nadszarpnięta licznymi postępowaniami karnymi. Jest osobą znaną w N., ale nie przez zdarzenie z którym wiąże on naruszenia dobra ale w wyniku przestępstw jakich dopuścił się wcześniej i za które odbywał i odbywa obecnie , karę pozbawienia wolności.

Powód nie udowodnił, aby w związku z następstwami zdarzenia z 8 maja 2015 roku dotknęła go jakakolwiek dolegliwość. Upokorzenie na które powoływał się pozostaje tylko w sferze jego subiektywnych odczuć, co nie jest wystarczające dla potwierdzenia naruszenia dobra osobistego , pod postacią naruszenia godności , jako takiego.

Sąd Okręgowy wykluczył możliwość udzielenia ochrony temu dobru powoda także dlatego , iż uznał , że sposób działania P. K. (1) z którym powód upatrywał to naruszenie nie mógł być uznany za bezprawny .

Złożenie zawiadomienia o możliwości popełnienia wykroczenia jest bowiem realizacją społecznej powinności , która opisuje art. 304 § 1 k.p.k. Jedynie celowe i świadome złożenie fałszywego zawiadomienia o niepopelnionym wykroczeniu mogłoby naruszać dobro osobiste powoda . Podobnie składanie zeznań w charakterze świadka w procesie karnym, co do zasady wyłącza bezprawność wypowiedzi. Złożenie zawiadomienia przez K. nie było ani bezcelowe ani fałszywe. Sam sposób poruszania się powoda po sklepie (...) w dniu 8 maja 2015 roku budził wątpliwości. Jego zachowanie wzbudzało uzasadnione podstawy do przypuszczania, że dokonał kradzieży. W tych okolicznościach kierownik sklepu wraz z pracownikiem ochrony słusznie podjęli decyzję, że skierują sprawę na policję, która miała przeprowadzić postępowanie , które mogło lub nie potwierdzić możliwość popełnienia przez powoda wykroczenia . Taki sposób postępowania ze strony P. K. Sąd uznał , w konsekwencji, za mieszczące się w granicach prawa.

Wykluczone jest , w ocenie Sądu Okręgowego , także przypisanie pozwanym spółkom odpowiedzialności za wyrównanie krzywdy , której , jak twierdził powód, doznał na skutek naruszenia dobra osobistego.

W tym zakresie Sąd odwołał się do stanowiącego podstawę takiego kompensacyjnego świadczenia art. 448 kc w zw z art. 24 §2 kc , wskazując , że powstaje ona jedynie wówczas , gdy kompensowana krzywda jest konsekwencją zawinionego naruszenia takiego dobra.

Podstawą rozstrzygnięcia o kosztach procesu była norma art. 98 §1 i 3 kpc i wynikająca z niej zasada odpowiedzialności za wynik sprawy.

Wynik ten zdecydował także o tym , że wynagrodzenie dla pełnomocnika K. Z. (1) , ustanowionego z urzędu zostało przyznane ze środków budżetowych Skarbu Państwa.

W apelacji od tego orzeczenia powód , zaskarżając je w całości , we wniosku środka odwoławczego , w pierwszej kolejności , domagał się jego zmiany poprzez uwzględnienie żądań sformułowanych w pozwie oraz obciążenie pozwanych kosztami postępowania za obydwie instancje.

Jako wniosek ewentualny sformułował postulat wydania przez Sąd II instancji wyroku kasatoryjnego i przekazania sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

Środek odwoławczy został oparty na następujących zarzutach :

- naruszenia prawa procesowego , w sposób mający dla rozstrzygnięcia istotne znaczenie , a to art. 233 §1 kpc , jako konsekwencji przekroczenia granic swobodnej oceny zgromadzanych dowodów , przez brak wszechstronności tej oceny , w tym w szczególności wzajemnych zależności pomiędzy obydwoma pozwanymi osobami prawnymi , wynikających z łączącej je umowy ochrony fizycznej obiektu zawartej w dniu 30 sierpnia 2016r oraz związku wzajemnych obowiązków z niej wynikających z treścią umowy zlecenia pomiędzy spółką (...), zawartej(...), w oparciu o którą podjął on działanie naruszające godność skarżącego , opisane w podstawie faktycznej powództwa.

- naruszenia prawa materialnego w następstwie dokonania wadliwej wykładni przepisów art. 5 , 23, 24 w zw z art. 448 kc , której efektem było niepoprawna ocena , że pozwani nie dopuścili się naruszenia dóbr osobistych K. Z. (1).

Tego błędu Sądu skarżący upatrywał w szczególności w uznaniu , że działanie P. K., złożenia zawiadomienia o możliwości popełnienia wykroczenia zaboru (...), oparte na niepełnych danych faktycznych, wynikających z analizy zapisu monitoringu zdarzeń w sklepie w dniu 8 maja 2015r oraz jego relacja złożona przed Sądem , jak i zeznanie R. C. (1), nie mogą być zakwalifikowane jako działania bezprawne.

Odpowiadając na apelację powodowie A. G. , J. O. i spółka z o.o. (...) - spółka komandytowa, domagali się jej oddalenia , jako pozbawionej usprawiedliwionych podstaw oraz obciążenia K. Z. (1) kosztami postępowania apelacyjnego.

Takie samo stanowisko wobec apelacji zaprezentowała na rozprawie przed Sądem II instancji spółka (...). SA.

Rozpoznając apelację , Sąd Apelacyjny rozważył :

Środek odwoławczy powoda jest uzasadniony jedynie w tej części , w której kwestionuje rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego o kosztach procesu albowiem obciążenie go nimi w pełnym zakresie wobec wszystkich pozwanych , w warunkach realizacji przesłanek do zastosowania art. 102 kpc , nie było usprawiedliwione / o przyczynach takiej oceny będzie mowa w końcowej części motywów orzeczenia /.

Nie ma racji K. Z. (1) , podnosząc zarzut procesowy naruszenia art. 233 §1 kpc pod postacią braku wszechstronności oceny zgromadzonych w sprawie dowodów.

Oceniając ten zarzut , na wstępie przypomnieć należy, odwołując się do utrwalonego i podzielanego przez skład Sądu Apelacyjnego rozstrzygającego sprawę , stanowiska Sądu Najwyższego , wypracowanego na tle wykładni art. 233 §1 kpc , iż jego skuteczne postawienie wymaga od strony wykazania na czym , w odniesieniu do zindywidualizowanych dowodów polegała nieprawidłowość postępowania Sądu, w zakresie ich oceny i poczynionych na jej podstawie ustaleń.

W szczególności strona ma wykazać dlaczego obdarzenie jednych dowodów wiarygodnością czy uznanie, w odróżnieniu od innych, szczególnego ich znaczenia dla dokonanych ustaleń , nie da się pogodzić z regułami doświadczenia życiowego i [lub] zasadami logicznego rozumowania , czy też przewidzianymi przez procedurę regułami dowodzenia.

Nie oparcie stawianego zarzutu na tych zasadach , wyklucza uznanie go za usprawiedliwiony, pozostając dowolną , nie doniosłą z tego punktu widzenia polemiką oceną i ustaleniami Sądu niższej instancji.

/ por. w tej materii , wyrażające podobne stanowisko , powołane tylko przykładowo, orzeczenia Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2001, sygn. IV CKN 970/00 i z 6 lipca 2005 , sygn. III CK 3/05 , obydwa powołane za zbiorem Lex/

Ponadto nie można tracić z pola widzenia również , że swobodna ocena dowodów stanowi jeden z podstawowych elementów składających się na jurysdykcyjną kompetencję Sądu , który dowody bezpośrednio przeprowadza.

Ma to m. in. i takie następstwo , że nawet w sytuacji w której z treści dowodów można , w zakresie ustaleń , wyprowadzić równie logiczne , chociaż przeciwne do przyjętych przez Sąd I instancji wnioski , to zarzut naruszenia normy art. 233 §1 kpc , pomimo to , nie zostanie uznany za usprawiedliwiony.

Dopóty , dopóki ocena przeprowadzona przez Sąd ocena mieści się w granicach wyznaczonych przez tę normę procesową i nie doznały naruszenia wskazane tam jej kryteria , Sąd Odwoławczy obowiązany jest ocenę tę , a co za tym idzie także wnioski z niej wynikające dla ustaleń faktycznych , aprobować .

To , w jaki sposób powód motywuje stawiany zarzut, usprawiedliwia wniosek , że podjęta w jego ramach krytyka oceny dowodów i w konsekwencji dokonanych ustaleń faktycznych, ogranicza się i wyczerpuje w przeciwstawieniu im własnej - zdaniem skarżącego prawidłowej - ich wersji , a to z przyczyn wyżej wskazanych , nie jest dostateczne do tego by zarzut ten uznać za zasadny.

W ramach swojego stanowiska skarżący nie dostrzega w szczególności tego , że Sąd Okręgowy nie uznał za niezbędne dla oceny roszczeń zgłoszonych w pozwie , dokonywanie analizy treści umów : zawartej przez spółki (...) SA z dnia (...)r i zawartej pomiędzy spółka (...) (...), zważywszy na okoliczność / której skarżący w apelacji nie neguje / , że podstawą faktyczną jego roszczeń - restytucyjnego i komasacyjnego nie są ich postanowienia i ewentualne ich naruszenie ale to , że poprzez zachowanie P. K. , doszło do naruszenia jego dobra osobistego i wywołania krzywdy, mającej być wyrównaną przez zadośćuczynienie.

Nie zauważa także , iż w podstawie tej wymienia jako działanie sprawcze , prowadzące do naruszenia , złożenie zeznań przed Sądem Rejonowym w N. T., prowadzącym postępowanie o popełnienie wykroczenia , zeznań przez R. C. (2) , który okazał się osobą niezidentyfikowaną ani też nie dostrzega , że o ile chodziło mu o zeznanie kierownika sklepu (...) w N. przy ul. (...) , w którym miało dojść do zaboru (...) , R. C. (1) to ten, w ramach postępowania, w sprawie II W 759/ 15 , w ogóle nie był przesłuchiwany , w tym w szczególności w charakterze świadka.

Nie można też , w ramach oceny tego zarzutu nie brać pod rozwagę tego , że zaniecie złożone przed Sądem Okręgowym przez powoda zostało ocenione / w sposób nie negowany w ramach środka odwoławczego / jako całkowicie niewiarygodne z przyczyn szczegółowo podanych w motywach kontrolowanego instancyjnie orzeczenia / por str. 8 jego uzasadnienia/

Uznanie tak motywowanego zarzutu za niezasadny ma m. in. tę konsekwencję , iż ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Okręgowy , jako poprawne i kompletne , zostają uznane przez Sąd II instancji za własne.

Nie ma też racji powód , gdy podnosi zarzut naruszenia prawa materialnego , w następstwie niewłaściwej wykładni powołanych przezeń norm.

W pierwszej kolejności zauważyć należy , iż zarzut ten jest niepoprawnie sformułowany.

Zważywszy na to , w jaki sposób jest on uzasadniony nie można mówić o tym , że Sąd I instancji mógł się dopuścić błędu wykładni tych przepisów , a co najwyżej błędu ich niepoprawnego zastosowania./ subsumpcji /

Oto bowiem podnoszoną wadę może realizować sytuacja , w której Sąd niepoprawnie - w oderwaniu od ustalonego w sprawie stanu faktycznego - interpretuje mające zastosowanie dla oceny roszczenia przepisy materialne. W warunkach , gdy zarzucany błąd jest ściśle odnoszony do faktów ustalonych w sprawie , a tak jest w sprawie niniejszej , możemy zasadnie mówić jedynie o błędzie zastosowania przepisów materialnych.

Podnosząc go skarżący nie ma racji.

Podzielić bowiem należy , wbrew argumentom powołanym w środku odwoławczym , stanowisko prawne Sądu Okręgowego co do tego , że pozwane w sprawie osoby fizyczne A. G. i J. O. nie mieli legitymacji procesowej biernej do brania w niej udziału w tym charakterze. Powtarzanie tych samych, bądź bardzo zbliżonych merytorycznie argumentów , wspierających taki wniosek , który nota bene nie jest przez skarżącego negowany w motywach apelacji , nie byłoby z przyczyn teleologicznych , usprawiedliwione.

Nawet gdyby przyjąć [ku czemu brak jest w okolicznościach ustalonych w sprawie , przyjmując obiektywny a nie subiektywny miernik oceny prezentowany przez powoda] że sposób działania ochroniarza składającego wniosek

o możliwości popełnienia wykroczenia kradzieży dwóch butelek markowego (...), wobec funkcjonariuszy Policji, a następnie składającego zeznanie w ramach postępowania przed Sądem mogłoby stanowić - wobec późniejszego uniewinnienia K. Z. - naruszenie jego godności - to wykluczonym jest, aby było to działanie nie mieszczące się w granicach prawa.

W tym kontekście, obok argumentów, które trafnie powołał Sąd I instancji dla poparcia oceny, że nie było ono bezprawne, dodać jeszcze należy, że zawiadomienie o możliwości popełnienia wykroczenia, wraz z dostępnym materiałem dowodowym w postaci nagrań z monitoringu zdarzeń z 8 maja 2015r, został złożony przez P. K. (1) wobec funkcjonariuszy K. Miejskiej w N., do których kompetencji należała wstępna ocena prawdopodobieństwa popełnienia wykroczenia.

Ta wstępna weryfikacja wypadła pozytywnie, w tym znaczeniu, że zdecydowali się oni o na sformułowanie wniosku o ukaranie do Sądu, co więcej, jak wynika z akt IIW 759/15 autor wniosku żądanie o ukaranie popierał także w ramach procedury sądowej, a Sąd uznał zgromadzone materiały dowodowe za dostateczne dla wydania wyroku nakazowego, uwzględniającego żądanie ukarania powoda.

Tym bardziej zatem nie można w sposób uzasadniony mówić, jak stara się to czynić skarżący twierdząc, że materiał dowodowy był niedostateczny dla złożenia wniosku, a inicjator złożenia wniosku działał w sposób bezprawny, celowo i świadomie w niezgodzie z faktami, kierując podejrzenie o zabór na powoda. Analiza treści relacji P. K. złożonej wobec Sądu w charakterze świadka, także nie potwierdza aby była ona w sposób intencjonalny nieprawdziwa.

Skoro fakty ustalone w sprawie dostatecznie potwierdzają, że zachowanie z którym powód wiązał naruszenie swojej godności, nie przekraczało granic wyznaczonych przez prawo, ochrona postulowana przez K. Z. (1) nie mogła mu być udzielona, w szczególności wobec podmiotów, które wskazał jako pozwanych.

Wykluczało to tym bardziej uwzględnienie sformułowanego przez niego kompensacyjnego roszczenia majątkowego.

Obciążenie powoda, w warunkach przegrania procesu, jego kosztami w pełnym wymiarze wobec wszystkich pozwanych nie było jednak uzasadnione.

Zarówno jego aktualna sytuacja osobista i majątkowa, która jest zła, wobec braku majątku i nie osiągnięcia stałych dochodów oraz odbywania obecnie przezeń kary pozbawienia wolności ale także sam charakter sprawy, której źródłem były roszczenia uniewinnionego przez Sąd od zarzutu popełnienia wykroczenia, uzasadniały skorzystanie przez powoda z dobrodziejstwa wynikającego, w odniesieniu do rozliczenia kosztów procesu, z art. 102 kpc.

Wytaczając powództwo powód mógł być, w sposób usprawiedliwiony, przekonany o tym, że właśnie w warunkach uwolnienia go prawomocnie od tego zarzutu kradzieży, ma roszczenia wobec pozwanych, które sformułował w pozwie.

Stąd też uzasadnionym było, aby obciążyć go konsekwencjami finansowymi porażki procesowej jedynie w części.

W ocenie Sądu II instancji, zakres tego obowiązku powinien być zmniejszony przez Sąd I instancji ale jedynie w połowie, zważywszy, że już na wstępnym etapie postępowania, mimo, że był profesjonalnie zastępowany nadmiernie, pod względem ilościowym, oznaczył rozmiar roszczeń majątkowych, nie składając przy tym żadnych wniosków dowodowych, służących wykazaniu rozmiaru doznanej krzywdy.

Z tej przyczyny, w sposób wskazany w punkcie 1 sentencji wyroku Sądu II instancji, zmieniając - w częściowym uwzględnieniu środka odwoławczego- wyrok Sądu Okręgowego, Sąd Apelacyjny orzekł na podstawie art. 386 §1 kpc w zw z art. 24 §1 i 2 kc w zw z art. 448 kc.

W pozostałej części apelacja K. Z. (1) jako niezasadna, podlega oddaleniu na podstawie art. 385 kpc.

Rozstrzygając o kosztach postępowania apelacyjnego , nie znajdując podstaw do zastosowania art. 102 kpc także na tym etapie postępowania , Sąd II instancji zastosował art. 98 §1 i 3 kpc w zw z art. 108 §1 i 391 §1kpc.

Kwoty należne z tego tytułu każdemu z pozwanych z osobna , zważywszy na wartość przedmiotu zaskarżenia oraz formalne ich współuczestnictwo w sporze , zostały ustalone na podstawie §2 pkt 6 w zw z § 10 ust 1 pkt 2 oraz § 8 pkt 2 w zw z §10 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia MS w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 [jedn. tekst DzU z 2018 poz. 265]

Wynagrodzenie dla pełnomocnika powoda będącego adwokatem , zostało przyznane ze środków budżetowych Skarbu Państwa, na podstawie § 8 pkt 6 oraz §14 pkt 2 w zw z §16 ust. 1 pkt 2 oraz §4 ust. 3 Rozporządzenia MS w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu z dnia 3 października 2016 [DzU z 2016 poz. 1714 ze zm]

SSA Grzegorz Krężolek SSA Teresa Rak SSA Józef Wąsik